

اهمیت دندان شش سالگی

اولین دندان دائمی که در حدود سن شش سالگی رویش می یابد، دندان آسیای بزرگ اول است که به تعداد چهار عدد (دو عدد در فک پایین و دو عدد در فک بالا) وجود دارند. بدلیل سن رویش این دندان، گاهی آن را دندان شش سالگی هم می نامند. حین رویش این دندان در بعضی کودکان ممکن است درد خفیفی وجود داشته باشد. علت این درد، معمولاً التهاب و تورم لثه پوشاننده دندان نیمه رویش یافته است که در اثر تجمع ذرات غذایی و فعالیت میکروبها زیر لبه لثه و ضربه ناشی از دندانهای مقابل طی عمل جویدن، ایجاد می شود.

اهمیت دندان شش سالگی

این دندان، نقش بسزایی در عمل جویدن ایفا میکند. همچنین این دندان به عنوان راهنمای رویش سایر دندانهای دائمی عمل می کند و وجود آن تأثیر مهمی بر شکل طبیعی فک ها و در نهایت زیبایی چهره دارد.

علت این که دندان شش، نسبت به سایر دندانهای دائمی آسیب پذیرتر است:

1) محل رویش این دندان، در پشت دندانهای آسیای دوم شیری است و رویش این دندان، با افتادن هیچ یک از دندان های شیری همراه نیست. متأسفانه بسیاری از والدین به دلیل عدم آگاهی از این موضوع، متوجه رویش این دندان در دهان کودک خود نمی شوند و با این تصور غلط که این دندان هم یکی از دندان های شیری است که نهایتاً خواهد افتاد، در مورد مراقبت و مسواک زدن این دندان مهم که باید تا آخر عمر در دهان باقی بماند، سهل انگاری می کنند.

2) مینا که خارجی ترین لایه تاج دندان را تشکیل می دهد، تا دو سال بعد از رویش دندان، هنوز به بلوغ و استحکام نهایی خود نرسیده است و مقاومت کافی در برابر اسیدهای تولید شده توسط میکروبهای پوسیدگی را که در اثر مصرف خوراکیهای قندی تولید می شود، ندارد.

3) کودکان معمولاً بدلیل نداشتن برنامه غذایی منظم در منزل، تمایل زیادی به مصرف خوراکیهای پوسیدگی زا از قبیل کیک ، شیرینی ، شکلات، چیس، پفک و آبمیوه های

صنعتی دارند. مصرف مکرر این مواد بویژه در فاصله بین وعده های غذایی اصلی، باعث پوسیدگی زودرس دندان ها از جمله دندان شش می شود.

4) در سطح جونده دندان شش، معمولاً شیارها و فرورفتگی های عمیقی وجود دارد که محل مناسبی برای گیر کردن مواد غذایی و فعالیت میکروبهای پوسیدگی زاست.

5) کودک معمولاً تا اوایل سن مدرسه، مهارت و دقت کافی برای مسواک زدن خوب دندانهایش به تنهایی و بدون کمک والدین را ندارد.

6) دسترسی به ناحیه انتهایی دهان برای رعایت بهداشت برای کودکان و گاهی برای والدین مشکل است چرا که به دلیل قرار دادن نادرست مسواک بر روی دندان 6 ممکن است باعث تحریک رفلکس تهوع شوند.

توصیه هایی به والدین جهت پیشگیری از پوسیدگی دندان های شش کودکان :

1) هر شش ماه یکبار، کودک خود را برای معاینه نزد دندانپزشک ببرید.

2) در حدود سن شش سالگی، با معاینه ی دوره ای دهان کودک خود در منزل، رویش دندان شش را تحت نظر داشته باشید.

3) از زمان رویش دندان های شیری، کودک خود را به مسواک زدن روزانه دندانهایش عادت دهید. برای کودکان دبستانی، حداقل دو بار مسواک زدن دندانها در شبانه روز، یک بار بعد از

خوردن صبحانه و یکبار شب قبل از خواب توصیه می شود. (تا اوایل سن مدرسه مسواک زدن دندانها باید توسط والدین و پس از آن توسط خود کودک و با نظارت والدین انجام شود). همچنین توصیه می شود حداقل یکبار در شبانه روز از نخ دندان برای پیشگیری از پوسیدگی بین دندانی برای کودکان استفاده شود و بهتر است آخرین وعده رعایت بهداشت دهان شب قبل از خواب باشد.

4) برای کمک به مقاوم تر شدن مینای دندان در برابر پوسیدگی، علاوه بر فلوراید تراپی که بطور معمول انجام می شود میتوانید از دهان شویه های فلوراید تحت نظر دندانپزشک برای کودک خود استفاده کنید.

5) تا دو سال پس از رویش دندان شش و قبل از پوسیده شدن آن، کودک خود را جهت انجام درمان فیشورسیلانت (شیارپوش) نزد دندانپزشک ببرید. در صورتی که دندان کودک شما شیارهای گیردار و عمیقی داشته باشد، دندانپزشک با کاربرد یک ماده هم رنگ دندان، که محکم به دندان می چسبد، عمق این شیارها را پر می کند. در نتیجه، محل گیر مواد غذایی و فعالیت میکروبهای پوسیدگی را بر روی سطح جونده دندان از بین می رود و مسواک زدن این دندان ها بسیار راحت تر می شود و از پوسیدگی آنها جلوگیری می شود.

قبل و بعد از
فیشر سیلانت

تهیه شده توسط کمیته علمی انجمن دندانپزشکی کودکان ایران